

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	154-01-62
Дата	29.04 2021 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

08⁷⁶
11/14

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 76, ал. 1 от ПОДНС внасяме законопроект за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите с мотиви към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Георгиев Иванов
Георги Георгиев Димитров
Андрей Крушев Райков
Светослав Борислав Колев
Стефан Димитров Стефанов
Михаил Велчев Ангелов
Иван Иванов Тодоров
МАСМИ КОЛЕВ ГЕНЗЕВ
Валентина Василева Василева-Филафенарева

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ПЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект!

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

Обн., ДВ, бр. 46 от 3.06.2005 г., изм., бр. 85 от 25.10.2005 г., в сила от 25.10.2005 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., доп., бр. 59 от 21.07.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., изм. и доп., бр. 75 от 12.09.2006 г., изм., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 13 от 8.02.2008 г., в сила от 8.02.2008 г., бр. 41 от 2.06.2009 г., в сила от 2.06.2009 г., бр. 98 от 14.12.2010 г., в сила от 1.01.2011 г., изм., бр. 101 от 28.12.2010 г., изм. и доп., бр. 103 от 27.12.2016 г., бр. 91 от 2.11.2018 г., бр. 102 от 11.12.2018 г., в сила от 1.01.2019 г., изм., бр. 17 от 26.02.2019 г., изм. и доп., бр. 85 от 2.10.2020 г., в сила от 30.09.2020 г.

§ 1. Наименованието на закона се изменя така: „Закон за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на лекарските асистенти и фелдшерите, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите“

§ 2. В чл. 1 се правят следните промени:

1. В ал. 1 след думите „асоциираните медицински специалисти“ се добавя следният текст: „на лекарските асистенти и фелдшерите“.

2. В ал. 2 след думите „качествени здравни грижи“ се добавя: „а за лекарските асистенти и фелдшерите да поддържат, повишават и разширяват теоретичните знания и практическите умения, необходими за осигуряване на квалифицирана медицинска помощ и качествени здравни грижи“.

§ 3. В чл. 2 се правят следните промени:

1. В ал. 1 се добавя нова т. 4:

„4 Български съюз на лекарските асистенти и фелдшерите (БСЛАФ).“

2. Създава се нова ал. 5, със следния текст: „(5) Съсловната организация, на лекарските асистенти и фелдшерите е „Българският съюз на лекарските асистенти и фелдшерите”, а ал. 5 и 6 се преномерират.

§ 4. В чл. 3 се правят следните промени:

1. В ал. 1 след думите „както и“ се добавя: „лекарските асистенти и фелдшери“.

2. В ал. 2 след думите „както и на“ се добавя: „лекарските асистенти и фелдшери“.

§ 5. В чл. 4 след думите „както и“ се добавя: „лекарските асистент и фелдшер“.

§ 6. Наименованието на глава втора се променя така: **УСЛОВИЯ ЗА УПРАЖНЯВАНЕ НА ПРОФЕСИЯТА ОТ МЕДИЦИНСКИТЕ СЕСТРИ, АКУШЕРКИТЕ И АСОЦИИРАНИТЕ МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ, ОТ ЛЕКАРСКИТЕ АСИСТЕНТИ И ФЕЛДШЕРИ, ОТ ЗЪБОТЕХНИЦИТЕ И ОТ ПОМОЩНИК-ФАРМАЦЕВТИТЕ**

§ 7. В чл. 6 се създава нова ал. 4, със следния текст:

„(4) Професиите „Лекарски асистент” и „Фелдшер” се упражняват от лица, медицински специалисти, обучавани по медицински модел и притежаващи съответната професионална квалификация, удостоверена с диплома за придобито висше образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" по чл. 42, ал. 1, т. 1 от Закона за висшето образование или със свидетелство за професионална квалификация, издадено по реда на Закона за професионалното образование и обучение.“

§ 8. В чл. 7, ал. 1 след думите „медицинските специалисти, както и“ се добавя „лекарските асистенти и фелдшерите и“.

§ 9. В чл. 8 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 след думите „медицински специалисти“ се добавя „, на лекарските асистенти и фелдшерите,“.

2. В ал. 1, т. 3 след думите „медицински специалисти“ се добавя „,на лекарските асистенти и фелдшерите,“.

3. В ал. 1, т. 5 след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

4. В ал. 1, т. 5а след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

5. В ал. 1, т. 7 след думите „медицински специалисти“ се добавя „,на лекарските асистенти и фелдшерите,“.

6. В ал. 1, т. 8 след думите „медицински специалисти“ се добавя „на лекарските асистенти и фелдшерите,“.

7. В ал. 1, т. 10 след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

8. В ал. 2 след думите „медицински специалисти“ се добавя „лекарските асистенти и фелдшерите,“.

9. В ал. 3 след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

10. В ал. 4 след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

§ 10. В чл. 10, ал. 2 след думите „за БАПЗГ и за БАПФ“ се добавя „един делегат на 60 членове - за БСЛАФ,“

§ 11. В чл. 21а се правят следните промени:

1. В ал. 1 след думите „качество на БАЗ“ се добавя „, на БСЛАФ“.

2. В ал. 2 след думите „качество на БАЗ“ се добавя „, на БСЛАФ“.

3. В ал. 3 след думите „качество на БАЗ“ се добавя „, на БСЛАФ“, а думата „три“ се заменя с думата „пет“.

4. В ал. 4 след думите „качество на БАЗ“ се добавя „, на БСЛАФ“.

5. В ал. 5 след думите „качество на БАЗ“ се добавя „, на БСЛАФ“, а след думите „на професията от“ се добавя „лекарските асистенти и фелдшери,“.

§ 12. В чл. 25 думите „на трима членове“ се заменят с „на десет членове“, а след „регионалната колегия на БАЗ“ се добавя „и на БСЛАФ“.

§ 13. В чл. 40 се правят следните промени:

1. В ал. 1, т. 2 след думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“.

2. В ал. 2 след думите думите „по здравни грижи“ се добавя „или медицинска помощ“, а след думите „съвместно с БАПЗГ“ се добавя „БСЛАФ,“.

ДОПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 14. В § 1, т. 1 думите „лекарски асистенти“ и „фелдшери“ се заличават.

§ 15. В § 1, т. 2 след думите „асоциираните медицински специалисти, както и“ се добавя: „лекарските асистенти и фелдшерите“.

§ 16. В § 1, т. 4 след думите „асоциираните медицински специалисти,“ се добавя: „на лекарските асистенти и фелдшерите,“.

§ 17. В § 1 се създава нова т. 5, както следва:

„5. „Медицинска помощ“ по смисъла на този закон е дейността извършвана от лекарските асистенти и фелдшерите посредством съвременните методи на медицинската наука и практика, съобразени с Квалификационната характеристика на професията и Единните държавни изисквания за упражняване на професията.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 18. В § 3. след думите „асоциираните медицински специалисти“ се добавя „или фелдшери,“, а след думите „и чл. 6, ал. 1“ се добавя „или чл. 6, ал. 4“.

§ 19. Създава се нови § 11, § 12 и § 13, както следва:

„§ 11. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон регионалните здравни инспекции изготвят списъци с трите имена, единния граждански номер, адресите по местоживееене и месторабота на лекарските асистенти и фелдшерите, които упражняват професията си на територията на съответната област.

(2) В двумесечен срок от изтичането на срока по ал. 1 регионалните здравни инспекции свикват първите общи събрания на регионалните колегии на съсловните организации на лекарските асистенти и фелдшерите по списъците по ал. 1 за избор на органи на колегиите и на делегати за първия конгрес на съответната съсловна организация. Първите общи събрания на регионалните колегии се председателстват без право на глас от директорите на съответните регионални здравни инспекции.

(3) В едномесечен срок от провеждане на изборите по ал. 2 лекарските асистенти и фелдшерите, които упражняват професията си, подават заявления за вписване в регистъра на съответната регионална колегия.

(4) В едномесечен срок от изтичането на срока по ал. 3 министърът на здравеопазването свиква първите конгреси на съсловната организация на лекарските асистенти и фелдшерите за избор на органи. Първият конгрес на съответната съсловна организация се председателства без право на глас от министъра на здравеопазването или от оправомощено от него лице.

§ 12. Лекарските асистенти и фелдшерите, придобили квалификация за упражняване на професията и образователно-квалификационна степен "специалист по..." до влизането в сила на този закон, удостоверена с диплома за полувисше или висше образование или с

други валидни документи за квалификация, се ползват с правата по чл. 6, ал. 4.

§ 13 В срок до 4 месеца от влизането в сила на този закон министърът на здравеопазването привежда наредбата по чл. 7 в съответствие с него.“

ВНОСИТЕЛИ:

Десет Бонидаров, Мариана

Жеков, Георгиев Димитров

Андрей Кристоф Радиев

Светослав Вангел Кочев

Михаил Велчев Ангели

Снежана Димитрова (майка)

Мадон Шекон Тодоров

Джасем Кочев Гечев

Валентина Василева Василева - Димитрова

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

Законът за съсловната организация на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите, регламентира дейността на съсловните организации на професионалистите по здравни грижи, на зъботехници и помощник-фармацевти. Медицинските специалисти, лекарски асистенти и фелдшери попадат в обхвата на този закон като „асоциирани”. Те упражняват медицинска професия след придобиване на висше образование с образователно-квалификационна степен „бакалавър” за лекарски асистенти и „професионален бакалавър” за фелдшери. Тези специалисти са обучавани по медицински модел, но са в професионално направление „здравни грижи”. Лекарските асистенти и фелдшерите при обучението си придобиват достатъчен теоретичен и клиничен практически опит, осигуряващ умения за извършване на квалифицирани дейности в областта на спешната и първичната медицинска помощ. Дейността им е в синхрон с единните държавни изисквания, с квалификационната им характеристика, с подзаконовите нормативни документи и с длъжностните им характеристики по месторабота. Функциите и дейностите на лекарските асистенти и фелдшерите, съгласно нормативните документи, са свързани със предоставяне на медицинска помощ, понятие многократно надхвърлящо понятието „Здравна грижа”, определено в §1 т.3 от допълнителните разпоредби на ЗСОМСААМСЗПФ.

Лекарските асистенти и фелдшерите от първият ден на пандемията от COVID-19 са на първа линия на здравеопазването ни, в борбата със заразата. Давайки здравето и живота си и следвайки каузата си на високо морални медицински професионалисти, призвани да лекуват и помагат на своите пациенти. Те практикуват активно във всички сфери на здравеопазването ни: В спешните центрове, където са над 60% от работещите там и са гръбнакът на спешната помощ в България; в учебните и социалните заведения; в здравни заведения; във ведомствени здравни служби; в структурите на МВР и на Министерство на правосъдието, както и навсякъде, където държавата е поела отговорността да предоставя квалифицирана медицинска помощ.

Като асоциирани към БАПЗГ, професионалните права и законни интереси на лекарските асистенти и фелдшерите нямат необходимото

представителство, касаещо, както специфичните здравни грижи, така и предлаганата от тях квалифицирана медицинска помощ. Липсата на равнопоставена и отделна съсловна организация на тези регулирани медицински професии не е в синхрон с §4в от Допълнителните разпоредби на Закона за висшето образование. Един от основните белези на медицинската регулирана професия е, че упражняването ѝ предполага членство в професионално-съсловна организация, работеща за поддържане на високо равнище на специалистите от съответната професионална област, за осъществяването на което е получила специално признаване от държавата. Ето защо липсата на отделна съсловна организация за лекарски асистенти и фелдшери води до невъзможност да се осъществява самоуправление и самоконтрол в рамките на специфичната им професия по отношение на професионалната медицинска етика и добрата медицинска практика.

В сегашната нормативна уредба няма правна възможност за налагане на дисциплинарни наказания за нарушение на професионални, етични или други правила, относно медицинските дейности извършвани от тези професионалисти. Това води до понижаване качеството на осъществяваната медицинска дейност, до безнаказани злоупотреби при упражняването на професията и до разделение на професионалистите.

Липсата на адекватни професионални регистри за съсловието на лекарските асистенти и фелдшерите създава невъзможност за провеждане на всеобхватен и адекватен контрол за спазване на здравното законодателство от тези лица. Нормативната празнина утежнява функциите на съответните държавни органи, като Министерство на здравеопазването, Регионалните здравни инспекции, Изпълнителна агенция „Медицински одит“ и други, които използват много по-голям ресурс за упражняване на контрол, отколкото ако бъдат подпомогнати от ресурса на съсловната организация, а именно - достъп до информация за съответния професионален опит, квалификация и правоспособност за извършване на определени дейности. Спрямо тези професионалисти, много трудно може да бъде търсена отговорност или да бъдат обект на контрол, тъй като правното регулиране на тяхната дейност като „медицинска помощ“ е силно занижено и е в разрез с **чл.52 ал.3 на Конституцията на Р. България (задължението на държавата да закриля здравето на гражданите и да им осигури качествено и добросъвестно медицинско обслужване).**

Създаването на съсловна организация на лекарските асистенти и фелдшерите няма да засегне, нито да утежни по какъвто и да е начин, изпълнителната власт и управлението на националната здравна система. Засилването на самоконтрола в рамките на упражняването на дадена регулирана професия, създаването на правила в рамките на съсловната организация и регистри, ще улесни дейността на здравната администрация

и ще повиши качеството на предоставяните услуги. Ще се внесе по-голяма стабилност в съответните обществени отношения, свързани с медицинската професия.

Предоставя се възможност за създаване на „Етичен кодекс“ представляващ система от насоки и принципи, описващи професионалните медицински ценности, знания, умения и етично поведение, които са задължителни за добрата медицинска помощ в практиката на лекарските асистенти и фелдшерите и които те прилагат в съответствие с опита и професионалната си преценка.

В обхвата на нормативната уредба ще попаднат всички лица, които практикуват медицинска помощ и здравни грижи. Ще се създадат условия за поддържане на актуална информация за специалистите, упражняващи дейността си, за спазването на етичните правила и правилата за добра медицинска практика, в т.ч. и еднаква структура на организациите.

Нормативната уредба ще доведе до изваждането на тези специалисти от анонимност и до повишаване на качеството на предлаганите от тях медицински услуги. На държавата ще се предостави възможност да използва широкият потенциал на тези медицински професионалисти в спешността и в първичната, до-болнична медицинска помощ. Това е необходим важен фактор за по-бързото овладяване както на епидемии, пандемии и здравни кризи, водещи до сериозни социални и икономически последици, така и за принципно по-доброто функциониране на здравната ни система.

В обществените отношения ясно ще се отчете специфичният характер и интереси на медицинските професии, а недостатъците на сегашната нормативна уредба ще бъдат преодолени.

ВНОСИТЕЛИ:

Иван Богданов Иванов
Джиган Георгиев Омаров
Андрей Кристиан Вилев
Светлана Борис Конева
Михаил Велчев Ангелов
Снежана Димитров Трафет
Иван Иванов Тодоров
Валентина Василева Василева - Галицаева
Мария Козел Гетев

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

на проекта на закон за изменение и допълнение на

Закона за съсловните организации на медицинските сестри, акушерките и асоциираните медицински специалисти, на зъботехниците и на помощник-фармацевтите

1. Основания за законодателната инициатива

Лекарските асистенти и фелдшерите са медицински специалисти, но нямат необходимото представителство, касаещо, както специфичните здравни грижи, така и предлаганата от тях квалифицирана медицинска помощ.

В сегашната нормативна уредба няма правна възможност за налагане на дисциплинарни наказания за нарушение на професионални, етични или други правила, относно медицинските дейности извършвани от тези професионалисти. Това води до понижаване качеството на осъществяваната медицинска дейност, до безнаказани злоупотреби при упражняването на професията и до разделение на професионалистите.

2. Цел на законопроекта

Целта на законопроекта е да се повиши самоконтролът в рамките на упражняването на дейността от лекарските асистенти и фелдшерите, като се създадат правила и регистри в рамките на съсловната организация. Така ще се улесни дейността на здравната администрация и ще се повиши качеството на предоставяните услуги. Ще се внесе по-голяма стабилност в съответните обществени отношения, свързани с медицинската професия.

В обхвата на нормативната уредба ще попаднат всички лица, които практикуват медицинска помощ и здравни грижи. Ще се създадат условия за поддържане на актуална информация за специалистите, упражняващи дейността си, за спазването на етичните правила и правилата за добра медицинска практика, в т.ч. и еднаква структура на организациите.

Предоставя се възможност за създаване на „Етичен кодекс” представляващ система от насоки и принципи, описващи професионалните медицински ценности, знания, умения и етично поведение, които са задължителни за добрата медицинска помощ в практиката на лекарските

асистенти и фелдшерите и които те прилагат в съответствие с опита и професионалната си преценка.

3. Заинтересовани групи

Лекарските асистенти и фелдшерите.

Също и представителите на следните организации, които влизат в съсловната организация:

1. Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ);
2. Българската асоциация на зъботехниците (БАЗ);
3. Българската асоциация на помощник-фармацевтите (БАПФ).

4. Анализ на разходи и ползи

Законопроектът не предвижда допълнителни разходи от държавния бюджет или бюджета на лечебните заведения.

5. Административна тежест и структурни промени

Не се предвиждат структурни промени в администрацията.

6. Въздействие върху нормативната уредба

Предлаганият законопроект не изисква промени в други закони.

ВНОСИТЕЛИ:

Д-р Валентина Василева Василева - Фелдшерска
Д-р Георгиев Георгиев
Д-р Крушев Крушев
Светослав Стоев Стоев
Михаил Белчев Ангелов
Стефан Димитров
Иванчо Иванов Иванов
Максим Кочев Генчев
Валентина Василева Василева - Фелдшерска